

26.04.2022

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

**GÜNLÜK BASIN
ÖZETLERİ**

**26 Nisan 2022
Salı**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

26 Nisan 2022 Salı

YASAMA BÖLÜMÜ

KANUN

7405 Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

CUMHURBAŞKANI KARARLARI

- Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Bazı Mal ve Hizmetlerden Ücretsiz veya İndirimli Olarak Faydalanacakların Tespitine İlişkin Karar (Karar Sayısı: 5527)
- Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü Tarafından 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü Maddesinin (f) Bendi Kapsamında Yapılacak Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Usul ve Esaslarda Değişiklik Yapılmasına Dair Usul ve Esaslar (Karar Sayısı: 5528)

YÖNETMELİKLER

- Gizlilik Dereceli Belgelerde Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik (Karar Sayısı: 5529)
- İyonlaştırıcı Radyasyon ve Radyonüklit Kullanılarak Sunulan Sağlık Hizmetleri Hakkında Yönetmelik (Karar Sayısı: 5530)
- Milli Emlak Denetmenliği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Radyoloji Hizmetleri Yönetmeliği
- Trafik Kazaları Nedeniyle İlgililere Sunulan Sağlık Hizmet Bedellerinin Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Vakıflar Genel Müdürlüğü Disiplin Amirleri Yönetmeliği
- İzmir Bakırçay Üniversitesi Kişiselleştirilmiş Sağlıklı Yaşam Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

- Anayasa Mahkemesinin 10/2/2022 Tarihli ve 2018/34827 Başvuru Numaralı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 15/3/2022 Tarihli ve 2018/36516 Başvuru Numaralı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 15/3/2022 Tarihli ve 2019/2593 Başvuru Numaralı Kararı

Sera üreticilerine 165 milyon TL hasar ödemesi

Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM), bu yıl sera üreticilerine 165 milyon TL'lik hasar ödemesi gerçekleştirdi.

Tarım Sigortaları Havuzu'ndan (TARSİM), yapılan açıklamaya göre, martta üreticilerin mevcut poliçelerindeki sigorta bedellerinin güncel rayiç değerler üzerinden revize edilebileceği yönündeki çağrılarının ardından yaklaşık 300 adet sera sigortası poliçesi için talep alındı ve bunun sonucunda poliçelerdeki örtü ve konstrüksiyon bedelleri yeniden düzenlendi.

Üreticilerin sera maliyetlerindeki fiyat artışlarından kaynaklı olarak yaşayabilecekleri mağduriyetlerin önüne geçebilmek amacıyla yetkili acenteler aracılığıyla gerçekleştirdikleri düzenlemelerin ardından seralarında çeşitli nedenlerden ötürü meydana gelen hasarlara ilişkin olarak ihbarda bulundukları ve eksperler tarafından tespit işlemlerinin yapıldığı aktarıldı.

Devlet Destekli Tarım Sigortaları Sistemi kapsamında 2022'de sera sigortası branşında, Türkiye genelinde 8,3 milyar TL'lik tarımsal varlık sigortalandı. Sigortalı üreticilerden toplanan 48 milyon TL prim karşılığında 165 milyon TL hasar ödemesi gerçekleştirilirken, seracılığın yaygın olarak yapıldığı Antalya özelinde ödenen hasar 100 milyon TL oldu.

Üreticiler seralarını, TARSİM sistemindeki üye sigorta şirketlerinin yetkili acentelerine başvurarak çeşitli indirim fırsatları ve yüzde 50 devlet prim desteğiyle güvence altına alabiliyor.

TMO, 18 bin ton ayçiçek yağı ithal edecek

Üst üste gelen zamlar sonrası gündemden düşmeyen ayçiçek yağında Toprak Mahsulleri Ofisi'nden ithalat hamlesi geldi. TMO, Arupa'dan 18 bin tonluk ithalat için ihale açtı.

Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) dün 18,000 ton ham ayçiçek yağı ithalatı için uluslararası ihale açtı. Avrupalı ticaret kaynakları tarafından yapılan açıklamada, 28 Nisan'a kadar tekliflerin alınacağı belirtildi.

İhalede ürünün 16 Mayıs ile 16 Haziran arasında Tekirdağ ve Mersin limanlarına teslim edilmesi istendi.

İhaleye katılanlar daha önce Mersin limanı depolarına getirdikleri ayçiçek yağını satmak için de teklif verebilecekler.

Buğday ve mısır alarm veriyor

Rusya-Ukrayna savaşıyla birlikte gıda fiyatları mart ayında 32 yılın zirvesine çıktı. Dünyadaki risklere ek olarak Türkiye’de yüksek enflasyon ve girdi maliyetleri yeni fiyat artışlarını tetikliyor.

Fiyatlar 1990 yılından bu yana en yüksek seviyede

İklim değişikliği ve pandemi ile rekor üstüne rekor kıran gıda fiyatları, tüm dünyada Rusya-Ukrayna savaşının ardından yeni zirvelere yol alırken, Türkiye’de ise arz sıkıntısının yanında yüksek enflasyonun gıda fiyatlarını tetiklemeye devam etmesi bekleniyor. Pandemi sonrasında 825 milyona ulaşan açlıkla mücadele eden insan sayısında da büyük artış beklenen 2022’de dünyanın buğday ve mısır ambarı olan Rusya ve Ukrayna’da yaşanan gelişmeler nedeniyle bu iki ürün için de alarm zilleri çalıyor. Fiyatlar ise tüm dünyada 1990 yılından bu yana en yüksek seviyeyi mart ayında gördü.

TEDARİK ZİNCİRİ BOZULDU

Arzda yaşanacak bu daralmalar nedeni ile dünyada gıda fiyatlarının artmaya devam edeceğini ve bu durumun Türkiye’ye de yansıtacağını anlatan Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) Türkiye Temsilcisi Yardımcısı Ayşegül Selışık, “Rusya ve Ukrayna’da ilkbahar ekiminin aksayacağını düşünüyoruz. Tarımsal işgücü yerinden oldu orada. Bu, fiyatları yükseltecek, maliyetler artacak. Yine lojistik ve gıda tedarik zinciri bozuldu o tarafta. Bu bize de yansıtacaktır. Buğday ve mısır arzının

dünyada azalmasını öngörüyoruz. Arzdaki azalma gıda fiyatlarını artıracak. Enflasyonda etkili olan her şey gıda fiyatlarına yansıyor” değerlendirmesini yaptı.

TARİHİ SEVİYEDE

FAO Gıda Fiyat Endeksi, mart ayında ortalama 159.3 puanla, endeksin fiyat takibine başladığı 1990 yılından bu yana en yüksek seviyesine ulaştı. Şubat ayına göre yüzde 12.6 artışa işaret eden bu seviye, Mart 2021'e göre ise yüzde 33.6 daha yüksek.

Maliyetler fiyatları zirveye taşıyor

Tarım sektöründe fiyatları iklim ve Rusya-Ukrayna savaşı dışında girdilerin de etkilediğini anlatan Selışık, “Küresel krizin etkilerini Türkiye’de de hissediyoruz. Tarım sektöründe fiyatların yükselmesinde çatışma söz konusu ama enerji fiyatlarının yükselmesini de unutmamız lazım. Enerjide küresel bir artış var. Bu artış girdilere yansıyor. Çiftçinin girdilerde desteklenmesi lazım. Burada yemin de üretilmesi gerekiyor” dedi.

Çiftçilerin yerini mevsimlik işçi aldı

Türkiye’de tarımdan kopuşu ve çiftçilerin toprağı bırakmasını da değerlendiren Ayşegül Selışık, çiftçinin giderek yaşlandığını, genç nüfusun şehirlerde yaşama eğiliminin arttığını ve tarım arazilerinde bir miktar daralma olduğunu aktardı. Selışık, “Genç çiftçinin tarımdan uzaklaşması var ama bunun yerini dolduran bir de mevsimlik tarım işçisi var” dedi. Selışık, Türkiye’nin tarımda şanslı bir ülke olduğunu ve yüzde 75 hibe ile devreye alınan terk edilmiş tarım arazilerini açma projesinin fiyatlarda oluşacak daha asimetrik bir çıkışın önüne geçebileceğini kaydetti.

Moody's: Küresel enflasyon 2022'de yüksek kalacak

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's, küresel enflasyonun 2022'de yüksek kalmasının, 2023'ün ikinci yarısında ise ılımlı hale gelmesinin beklendiğini bildirdi.

Moody's'ten yapılan açıklamada, artan gıda ve yakıt fiyatları ile Rusya-Ukrayna savaşıyla şiddetlenen tedarik zinciri kesintilerinin etkisiyle enflasyonist baskıların daha belirgin olacağı ve beklenenden daha uzun süreceği belirtildi.

Gelişmiş ekonomilerde artan işgücü maliyetlerinin ve yükselen enflasyon beklentilerinin riskleri artırdığı ve kalıcı olarak yükselen enflasyonun, özellikle ekonomik büyümenin yavaşladığı, faiz oranlarının yükseldiği bir dönemde ülkeler için olumsuz kredi etkilerine sahip olacağı kaydedildi.

Açıklamada "Küresel enflasyonun 2022'de yüksek kalmasını, 2023'ün ikinci yarısında ise ılımlı hale gelmesini bekliyoruz, enflasyon riskleri yukarı yönlü." değerlendirilmesinde bulunuldu.

Enflasyonun daha "inatçı" olması durumunda ülkelerin uzun süre daha yüksek fonlama maliyetlerine maruz kalacağına dikkat çekilen açıklamada, daha uzun süren yüksek enflasyonun sosyal ve politik riski daha da artıracığı ifade edildi.

TÜSİAD Başkanı Turan'dan asgari ücret artışına destek

Asgari ücrete Aralık 2021'de yapılan zammı yetersiz bulan çalışanlar, bu rakamda yeni güncellemeler yapılması gerektiğini belirtiyor. TÜSİAD Başkanı Orhan Turan da, "Çalışanları enflasyona ezdirmeden bu süreci birlikte geçirmemiz gerektiğini düşünüyorum. Yüzde 60'ın üzerinde enflasyonun olduğu bir yerde yapılması gereken yapılmalı" dedi.

Enflasyonda yaşanan artış nedeniyle asgari ücrete yapılan zammın daha da yukarı çekilmesi konusunda görüşler siyaset ve iş dünyasından yükseldi. Türk Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (TÜSİAD) Başkanı **Orhan Turan** da asgari ücretin artırılması yönünde görüş bildirdi.

Bloomberg HT kanalına konuk olan TÜSİAD Başkanı Turan, enflasyondaki artışa dikkat çekerek çalışanlara gereken zammın yapılması gerektiğini belirtti.

Turan, "Çalışanları enflasyona ezdirmeden bu süreci birlikte geçirmemiz gerektiğini düşünüyorum. Yüzde 60'ın üzerinde enflasyonun olduğu bir yerde yapılması gereken yapılmalı" dedi.

"GEREKEN YAPILMALI"

İş barışı açısından asgari ücret zammının önemli olduğuna dikkat çeken Turan, şu ifadeleri kullandı:

26.04.2022

"Bazı şirketler geçen sene Ağustos Eylül aylarında destek anlamında bazı düzenlemeler yaptı. İş barışı açısından da bunu düşünmemiz, çalışanları enflasyona ezdirmeden bu süreci birlikte geçirmemiz gerektiğini düşünüyorum. Yüzde 60'ın üzerinde enflasyonun olduğu bir yerde yapılması gereken yapılmalı. Bu konu hakkında hükümetle görüşmeyi düşünüyoruz."

Cumhurbaşkanı Erdoğan: Biden'ın açıklamasının bizim için hiçbir hükmü yoktur

Cumhurbaşkanı Erdoğan, ABD Başkanı Joe Biden'ın 'soykırım' açıklamasıyla ilgili, "Sayın Biden'ın, Ermenilerle olan tarihi gayet iyi öğrenmesi, bilmesi lazım. Bunları bilmeden Türkiye'ye meydan okumaya kalkmasını bağışlamamız mümkün değil." dedi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın konuşmasından önemli satır başları şöyle:

"Salgın döneminde gelişmiş ülkelerin bile ne kadar hassas olduğunu gördük.

Ramazan Bayramı günlerine denk gelen yaklaşık 1,5 milyar lira tutarındaki yaşlı ve engelli maaşlarını öne çekerek cuma gününden itibaren ödeyeceğiz.

Bundan sonra milletimizin temel ihtiyaç maddelerinin fiyatlarını sebepsizce artıranlara karşı en küçük bir müsamaha göstermeyeceğimizi açıkça ilan ediyorum.

15 milyar liralık ilave Sosyal Yardım Destek Paketi'yle ilgili çalışmaların sonuna gelinmiştir. Yakında uygulamaya geçireceğiz.

Ülkemizi vesayetin zincirlerinden kurtardık, enflasyonu da yeneceğiz. Ülkemizi darbelerin utancından kurtardık, hayat pahalılığının da üstesinden geleceğiz.

Galiçya'dan Libya'ya kadar uzanan geniş bir coğrafyada verdiğimiz savaşların hiçbirinde utanç verici bir sahne göremezsiniz, bulamazsınız.

Biden'in 'soykırım' açıklaması

Ermeni propagandası saçma sapan rakamlar ifade etse de Anadolu'da hayatını kaybeden Ermenilerden katbekat fazlası Müslüman'ın öldürüldüğü ortadadır. Elbette tek bir insanın bile öldürülmesi trajedidir.

Çeşitli ülkelerin yönetimleri ve parlamentoları tarafından güya tanınan Ermeni iddialarına ilişkin ifadelerin bizim nezdimizde hiçbir hükmü yoktur.

Sayın Biden'ın, Ermenilerle olan tarihi gayet iyi öğrenmesi, bilmesi lazım. Bunları bilmeden Türkiye'ye meydan okumaya kalkmasını bağışlamamız mümkün değil.

(Biden'in 1915 olaylarına ilişkin ifadeleri) Tamamı yalan, yanlış bilgiler üzerine kurulu olduğu için üzerinde durmaya değer bile bulmuyoruz.

HDP'li Garo Paylan'ın teklifi

TBMM'nin haddi de hukuku da ahlakı da çiğneyen bu alçaklığın hesabını müsebbibinden soracağına ve gereğini yapacağına inanıyorum.

Sadece 2022 yılında son operasyonlar dahil olmak üzere güney sınırlarımızda etkisiz hale getirilen terörist sayısı bini bulmuştur.

Sosyal Yardım Destek Paketi

15 milyar liralık ilave Sosyal Yardım Destek Paketi'yle ilgili çalışmaların sonuna gelinmiştir. Ülkemizi vesayetin zincirlerinden kurtardık, enflasyonu da yeneceğiz.

Makine ekipman alımı ve kırsal altyapı yatırımları için 32 bin 572 çiftçimiz ile tarım yatırımları için 418 girişimcimize 1,1 milyar lira hibe sağlayacağız."

Erdoğan, yargı mensuplarıyla iftarda bir araya geldi

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Beştepe'de, yüksek yargı mensuplarıyla bir araya geldiği iftar programında açıklamalarda bulundu. Erdoğan, "Yargıda Cumhuriyet tarihinin en büyük reformlarını yaptık. Adalet sisteminin kalitesinde iyileşmeler oldu. Yargıya güven giderek yükseliyor" dedi.

Erdoğan'ın açıklamalarından öne çıkanlar şöyle:

"Adaleti mülkün temeli gören bir geleneğe mensubuz. İnsanı yaşat ki devlet yaşasın prensibi Şeyh Edebali'den beri yönetim anlayışımızın köşe taşlarından biridir. Adalet hangi ırk, inanç, renk, coğrafyadan olursa olsun tüm insanlığın ortak arayışı, ortak talebi ve ortak değeridir.

İnsanın şahsi hayatında her şeyin başı nasıl sağlıksa devlet ve toplum hayatında her şeyin başı adalettir. Devlet, hukuk, siyaset, iktisat, toplum arasındaki zincirleme ilişkinin ilk ve son halkası adalettir. Adaletin olmadığı yerde huzur, birlik, kalkınma, ilerleme, refah olmaz.

Gerek tarihteki önemli dönüm noktalarına gerekse etrafımızda yaşanan huzursuzluklara baktığımızda muhakkak adaletin tesisiyle ilgili sıkıntıları görüyoruz. Adaletle ilgili temel sorunlarını çözme kabiliyetini yitiren toplumlar birçok can yakıcı krizle boğuşmak zorunda kalıyorlar.

Türkiye son 20 yılda demokrasi ve kalkınma atılımları sayesinde kendini bu ateş çemberinin dışında tutmayı başarmıştır. Milletimize verdiğimiz ülkeyi eğitim, sağlık, adalet ve güvenlik üzerinde yükseltme sözümüze daima sadık kaldık. Atalarımıza rehberlik eden adalet dairesi 2002'den beri bizim de devlet ve siyaset tasavvurumuza istikamet çizdi.

Altyapı, mevzuat, eğitimden vatandaşa bakış açısına uzanan geniş yelpazede köklü değişikliklere imza attık. Yargıda da Cumhuriyet tarihinin en büyük reformlarını gerçekleştirdik. AYM'ye bireysel başvuru, lekelenmeme hakkı, kamu denetçiliği ve istinaf mahkemeleriyle iki dereceli yargılama sistemine geçilmesi hukuk sistemine kazandırdığımız önemli yeniliklerdir.

Yüksek mahkemelerimizi modern, ferah ve her türlü teknolojik imkana sahip hizmet binalarına kavuşturduk. Adaletin en hızlı, tarafsız şekilde tecellisinin önünde engel teşkil eden pek çok şeyi ortadan kaldırdık. 17-25 Aralık ve 15 Temmuz gibi darbe girişimlerine rağmen yargıya güven giderek yükseliyor.

Hukuk devleti ilkesinde kaydedilen ilerlemeler devletle vatandaş arasında bağları güçlendirme yanına diplomasi, turizm, ticaretine olumlu etki ediyor. Ülkemizi demokrasi ve özgürlüklerle büyütme çerçevesinde reform irademizi diri tutuyor.

Anayasalar her ne kadar maddelerden oluşsa da her birinin aynı zamanda bir ruhu vardır. Mevcut anayasamız maalesef ruhunu darbecilerin üflediği anayasa metnidir. Süngü tehdidi altında yazılan bu anayasa son 40 senede çok kez değiştirilmiş, revizyona uğramıştır. 1982 Anayasası ile ilgili en kapsamlı en köklü değişiklikleri biz yaptık.

Yönetimde çift başlılık sorununa son verdik. Anayasamıza sirayet etmiş vesayetçi ruhu tamamen ortadan kaldıramadık. Değişikliklerle adeta yamalı bohçaya dönüşen çözümsüzlük kaynağı olduğu her sınamada anlaşılıyor. Her tartışmayla birlikte Türkiye'nin demokratik, sivil, özgürlükçü ve kuşatıcı anayasaya ihtiyacını çok daha iyi kavırıyoruz. Doğrudan milleti iradesini yansıtan, evrensel değerlerden beslenen sivil anayasaya sahip olmadıkça bu tartışmalar bitmeyecektir.

Bu meseleyi çözmek siyaset kurumunun öncelikli görevidir. Geçtiğimiz yıl çağrı yapmıştık. Muhalefet partilerin hiçbiri somut anayasa metni koyamadığı için maalesef bu gayreti şimdilik yarım kaldı. İnşallah 2023'te Türkiye bu meselesini de çözecektir."

ABD'den ve AB'den Osman Kavala tepkisi: Karar mevcut sistemin otoriter karakterini doğruladı

Gezi davasında Osman Kavala'ya ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası kararı alınmasından sonra ABD ve AB'den tepki geldi. ABD Dışışleri Bakanlığı kararı kınarken, Avrupa Parlamentosu'ndan yapılan ortak açıklamada "Bu karar mevcut sistemin otoriter karakterini yeniden doğruluyor." denildi.

Gezi Parkı eylemlerine ilişkin beraat kararının bozulmasının ardından **Osman Kavala'nın da aralarında bulunduğu 17 sanıklı davada tüm sanıkların mahkum edilmesi ve iş insanı Osman Kavala'nın ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına çarptırılmasına** ABD ve AB tepki gösterdi. ABD Dışışleri Bakanlığı kararı kınarken, Avrupa Parlamentosu ve uluslararası hak örgütleri de çok sert açıklamalarda bulundu.

Avrupa Parlamentosu Türkiye Raportörü Nacho Sanchez Amor ve AB-Türkiye Parlamento Delegasyonu Başkanı Sergey Lagodinsky de yayınladıkları ortak açıklamada "Bu karar mevcut sistemin otoriter karakterini yeniden doğruluyor." denildi.

DERİN RAHATSIZLIK VE HAYALKIRIKLIĞI

ABD Dışışleri Bakanlığı, Gezi davasında işadami Osman Kavala hakkında verilen mahkumiyet kararından “derin rahatsızlık ve hayalkırıklığı” duyduğunu belirtti.

Bakanlık sözcüsü Ned Price, Kavala’nın İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi’nde görülen bugünkü duruşmada müebbet hapis cezasına çarptırılmasıyla ilgili yazılı açıklama yayınladı.

Price açıklamasında, “Kavala’nın haksız biçimde mahkum edilmesinin insan haklarına saygı, temel özgürlükler ve hukukun üstünlüğüyle bağdaşmadığını” belirtti.

“Türkiye’yi bir kez daha, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına uygun olarak, Osman Kavala ve keyfi biçimde hapse atılan diğer tüm kişileri serbest bırakmaya çağırıyoruz” diyen Price, “Türkiye’de duruşma öncesi uzun gözaltı süreleri, aşırı geniş tanımlı terörle destek suçlamaları ve suç unsuru taşıyan hakaret davaları dahil olmak üzere sivil toplum, medya, siyaset ve iş dünyasından liderlere karşı devam eden yargısal tacizlerden ağır endişe duymayı sürdürüyoruz” ifadesini kullandı.

Ned Price açıklamasında şunları kaydetti: “Türkiye halkı, insan haklarını ve temel özgürlüklerini cezalandırılma korkusu yaşamadan uygulayabilmeyi hak ediyor. İfade, barışçı şekilde toplanma ve dernek kurma özgürlüğünü kullanma hakkı, Türkiye’nin anayasası, uluslararası hukuki sorumlulukları ve AGİT yükümlülüklerinde yer almaktadır. Hükümeti, siyasi güdümlü davaları sona erdirmeye ve tüm Türk vatandaşlarının hak ve özgürlüklerine saygı göstermeye çağırıyoruz.”

AVRUPA PARLAMENTOSU: KESİNLİKLE SONUÇLARI OLACAKTIR

Avrupa Parlamentosu Türkiye Raportörü Nacho Sanchez Amor ve AB-Türkiye Parlamento Delegasyonu Başkanı Sergey Lagodinsky de yayınladıkları ortak açıklamada, “Türk yargısı bugün, Osman Kavala’yı hükümeti devirmeye teşebbüs ettiği iddiasıyla ağırlaştırılmış müebbet hapse mahkum ederek tahminlerin en kötüsünü doğruladı. İstanbul 13’üncü Ağır Ceza Mahkemesi’nin bu üzücü kararı, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’nin kararlarına açıkça hor görüyor ve Avrupa Konseyi’nde devam eden ihlal prosedürleri bakımından da kesinlikle sonuçları olacaktır” ifadelerini kullandı.

Gezi davasında Osman Kavala ve ağır hapis cezalarına çarptırılan diğer tüm sanıklarla aileleriyle “tam dayanışmalarını” ifade ettiklerini belirten Amor ve Lagodinsky, “Bugün sadece onlar için değil, aynı zamanda Türkiye’de temel hakları ve hukukun üstünlüğünü her gün savunanlar ve ülkenin AB’ye yaklaştığını görmek isteyen herkes için de çok üzücü bir gün. Açıkçası bunu yapmanın yolu bu değil” dedi.

KARAR, MEVCUT SİSTEMİN OTORİTER KARANTERİNİ YENİDEN DOĞRULADI

Amor ve Lagodinsky açıklamalarına şöyle devam etti:

“Bu karar mevcut sistemin otoriter karakterini yeniden doğruluyor ve temel haklarla hukukun üstünlüğü alanlarında herhangi türden gerçek reformları hayata geçirmeye ilgisizliği açıkça gösteriyor. Kendi uluslararası taahhütlerine saygı göstermezken kurallara dayalı düzene dair uluslararası uzlaşıdan da uzaklaşan bugünün Türkiye için AB perspektifi yok denecek kadar az durumda.”

Avrupa Parlamentosu Türkiye Raportörü Nacho Sanchez Amor ve AB-Türkiye Parlamento Delegasyonu Başkanı Sergey Lagodinsky, mahkeme heyetinin üyelerinden birinin daha önce AK Parti'den milletvekili aday adayı olmasına da tepki göstererek, bu durumun, “davanın siyasi müdahaleyle nasıl lekелendiğinin bir diğer şok edici örneği olduğu” değerlendirmesini yaptılar. İki Avrupa parlamenter açıklamalarını, “Son 4,5 yıldaki tüm süreç, “adil yargılama standartlarını tamamen görmezden gelen adli manevraların birbirini tekrarı” ifadesiyle tamamladı.

İNSAN HAKLARINA YIKICI DARBE

Uluslararası Af Örgütü'nden yayınlanan açıklamada da Kavala'ya verilen ağırlaştırılmış ömür boyu hapis cezası için “insan haklarına yıkıcı bir darbe” nitelenmesi yapıldı.

Örgütün Avrupa bölgesel ofisi direktörü Nils Muznieks açıklamasında, “Bugün olağanüstü boyutlarda bir adaletsizliğe tanık olduk. Bu karar yalnızca Osman Kavala'ya, aynı davada yargılanan diğer kişilere ve ailelerine değil, Türkiye'de ve tüm dünyada adalete ve insan hakları aktivizmine inanan herkese yönelik yıkıcı bir darbedir” dedi.

Mahkemenin kararının “akla mantığa sığmadığını” ifade eden Muznieks, “Yargı yetkilileri, hükümeti ortadan kaldırmaya teşebbüs gibi temelsiz suçlamaları destekleyecek herhangi bir kanıt sunmakta defalarca başarısız oldu. Bu haksız karar, Gezi Davası'nın yalnızca bağımsız sesleri susturma amacı taşıyan bir girişim olduğunu gösterdi” ifadesini kullandı.

Muznieks açıklamasında şunları kaydetti: “Bu siyasi güdümlü maskaralık halihazırda Osman Kavala'nın sivil toplum aktivizmi nedeniyle dört buçuk yıldan uzun süredir devam eden keyfi tutukluluğuna sebep oldu. Bugün verilen aşırı sert mahkumiyet kararlarının temyiz sürecinde, Osman Kavala ve diğer kişilerin derhal serbest bırakılması için çağrı yapmaya devam ediyoruz.”

İnsan Hakları İzleme Örgütü Türkiye Temsilcisi Emma Sinclair-Webb de Twitter üzerinden yaptığı açıklamada, Osman Kavala'yı verilen cezayı “olabilecek en kötü netice” olarak niteledi. Karar için, “Korkunç, acımasız ve felaket” diyen Sinclair-Webb, mahkeme kararının “Avrupa Konseyi'ne de aktif bir meydan okuma” olduğunu belirtti.

Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi Şubat ayı başında, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) tarafından alınan "derhal serbest bırakılması" kararına rağmen,

26.04.2022

işadadı Osman Kavala'yı hapiste tutmaya devam eden Türkiye aleyhinde "ihlal prosedürü" için düğmeye basmıştı.

Avrupa Konseyi'nin icra organı 47 üyeli Bakanlar Komitesi, Strazburg'daki toplantısında oy çokluğuyla, "Osman Kavala davasının AİHM'e havale edilmesine" dair ara karar almıştı. Komite, AİHM'den, Osman Kavala kararının uygulanıp uygulanmadığını "resmen tespit ederek komiteyi bilgilendirmesini" istemişti.

Tarımsal araştırma arazileri betonlaştırılmak isteniyor

Ali Ekber YILDIRIM

26 Nisan 2022 Salı

Bahri Dağdaş Uluslararası Tarımsal Araştırma Enstitüsü, Türkiye'nin uluslararası düzeyde en prestijli araştırma kurumlarından birisi. Bitkisel üretimde ve hayvancılıkta yaptığı ıslah çalışmaları, araştırmaları, yayınları, uluslararası etkinliklere ev sahipliği ile ülke tarımına büyük katkıları var.

Türkiye'de "hiçbir başarı cezasız kalmaz" prensibi ile Enstitü'nün tarım arazilerinin bir bölümü Toplu Konut İdaresi'ne (TOKİ) devredilmek isteniyor. Gerekçesi ise bilindik bir yalan; kamu yararı.

Konya'da 1914 yılından bu yana faaliyet gösteren Bahri Dağdaş Uluslararası Tarımsal Araştırma Enstitüsü'ne ait araziler "kamu yararı" denilerek konut yapımı için yani tarımsal araştırmaların yapıldığı araziler betonlaştırılmak üzere TOKİ'ye devredilmek isteniyor.

Bu devir neye göre yapılıyor?

Tarım ve Orman Bakanlığı ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı arasında 2020 yılında imzalanan bir protokol var. Dönemin Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum'un imzaladığı protokol.

Protokolün amacı şöyle: "İş bu protokol ile mülkiyeti Hazine'ye ait ve Tarım ve Orman Bakanlığı'na tahsisli bulunan taşınmazlardan taraflarca uygun görülenlerin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın tasarrufuna bırakılması ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile bağlı, ilgili veya ilişkili kuruluşları ile bunların iştirakleri veya ortaklığının görev ve yetkileri çerçevesinde bu taşınmazların değerlendirilmesi ile elde edilecek gelir karşılığında Tarım ve Orman Bakanlığı'nca ihtiyaç duyulan yapı ve tesislerin bakım, onarım ve yapımının karşılanmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesi amaçlanmaktadır."

Protokolle iki bakanlık geliri paylaşacak

İki bakanlık arasında imzalanan protokolün 5. maddesine göre elde edilecek gelirin paylaşımı ise şöyle olacak: "Maliye hazinesi mülkiyetinde olan ve Tarım ve Orman Bakanlığı'na tahsisi kaldırılarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın tasarrufuna devredilen ve bu protokol kapsamında değerlendirilen taşınmazlardan elde edilecek gelirin %60'ı (yüzde altmış) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na ait olup, kalan %40'ı (yüzde kırk) ise Tarım ve Orman Bakanlığı'nın bakım, onarım ve yapımı gerçekleştirilmesini talep ettiği yapı ve tesislerin yapılmasına yönelik; her türlü mal alımı, hizmet alımı, yapım işlerinin temini karşılığında kullanılacaktır.

Tarım ve Orman Bakanlığı'nın bağlı veya ilgili kurumlar adına tescilli taşınmazlardan Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na devredilen ve bu protokol kapsamında değerlendirilen taşınmazlardan elde edilecek gelirin %30'u (yüzde otuz) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na ait olup, kalan %70'i (yüzde yetmiş) ise Tarım ve Orman Bakanlığı'nın ve ilgi kuramlarının bakım, onarım, yapımı gerçekleştirilmesini talep ettiği yapı ve tesislerin yapılmasına yönelik; her türlü mal alımı, hizmet alımı, yapım işlerinin temini karşılığında kullanılacaktır."

Ziraat Yüksek Mühendisleri tepki gösterdi

Konya'da bulunan Bahri Dağdaş Uluslararası Tarımsal Araştırma Enstitüsü arazisinin "kamu yararı" gerekçesi ile TOKİ'ye devredilmesine yönelik olarak Türk Ziraat Yüksek Mühendisleri Birliği Konya Şubesi Yönetim Kurulu kapsamlı bir açıklama ile tepki gösterdi. "Bahri Dağdaş kapatılmasın" başlığı ile yayınlanan açıklamada özetle şu bilgilere yer verildi:

1- Bahri Dağdaş Uluslararası Tarımsal Araştırma Enstitüsü arazinin kamu yararı gerekçesi ile TOKİ'ye devredileceği haberleri dillendirilmeye başlanmıştır. 1914 yılından bugüne kadar Türk tarımına hizmet etmiş ve bugün ülke tarımına tohumculuk ve hayvancılık konularında teknoloji üreten Bahri Dağdaş Uluslararası Tarımsal Araştırma Enstitüsü görevine devam etmelidir.

2- Enstitüye tahsisli araziler yıllar öncesinden Konya'nın sulak daha sonraları Aslım Bataklığı olarak bilinen şehrin kot seviyesi en düşük bölgesidir. Burası zamanla drenaj kanalları açılarak ve iklim olarak daha kurak bir dönem girilmesi neticesinde fazla suların tahliye edilmesi ile 100 yılı aşkın bir süredir toprak ıslahı programı kapsamında iyileştirilmiş olan, birinci sınıf sulu mutlak tarım alanlarına sahiptir.

3- TOKİ'ye verilmek istenen bu alanda 100 yıldır hayvancılık ve tarla bitkileri üretim ve araştırma çalışmaları yanında Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü'ne (FAO) bağlı CIMMYT ve ICARDA gibi Uluslararası Tarımsal Araştırma Kurumları ile ortak olarak yürütülen Uluslararası Kışlık Buğday Geliştirme Programı'nın (IWWIP) Türkiye adına koordinasyon merkezidir.

Buğday ıslah çalışmalarının merkezi

4- Bu proje dahilinde dünyada 50'den fazla ülkedeki 100'den fazla buğday ıslahı programlarına buğday materyali temin etmektedir. Bu çalışmalar sonucunda verimli ve kaliteli toplam 105 adet buğday çeşidi tescil ettirilerek dünya ve ülkemizin gıda üretimine önemli katkılar sağlanmış ve sağlanmaktadır. Bu program ve diğer uluslararası projeler çerçevesinde enstitünün uluslararası görev alanı, başta Ortadoğu, Kafkasya, Orta Asya, Balkanlar, Kuzey ve Orta Afrika ülkeleri olmak üzere tüm ülkelerdir.

5- Türkiye içinde Bölgesel Görev Alanı: Orta Anadolu ve Güney Geçit Bölgesi. Konya, Aksaray, Karaman, Niğde, Nevşehir, Kayseri, Sivas, Eskişehir, Kütahya, Afyonkarahisar, Isparta ve Burdur illerini kapsamaktadır.

6- Görev konuları ise tahıllar, endüstri bitkileri, yemeklik tane baklagiller, tıbbi aromatik bitkiler, çayır-mera ve yem bitkileri, meyvecilik, sebzecilik, biyolojik çeşitlilik, genetik kaynaklar ve hayvancılıktır.

Gıda üretimi için vazgeçilemez çalışmalar yapılıyor

7- Enstitü arazisinde insanımızın temel gıdası olan ekmeğın elde edildiğı buğday başta olmak üzere arpa, yulaf, tritikale, çavdar, nohut, kuru fasulye gibi iç tüketim ve ihracat ürünlerinin ıslah programlarını yürütürken, diğer taraftan da özellikle mısır, ayçiçeğı ve soya fasulyesi gibi çokça ithal ettiğimiz ürünlerde bu bağımlılığı azaltmak ve ortadan kaldırmak amacıyla oldukça stratejik bir konu olan, tohumculuk sektörüne geliştirdiğı ve geliştireceğı çeşitlerle katkı vermektedir.

8- Bu alanda günümüze kadar 40'a yakın farklı bitki çeşidinin ıslahını gerçekleştiren Enstitü, Türk tohumculuğunun yüzde 38'inin yer aldığı ve yürütüldüğü, dolayısıyla kalbi olan Konya'da 170'den fazla tohumculuk firmasına önemli destekler sağlamaktadır.

9- Son yıllarda dünyada ve ülkemizde tarım ve gıda üretiminde birçok olumsuzluklar yaşamaktayız. Bu olumsuzlukların en önemlilerin birisi de dünyayı ve ülkemizi de etkileyen küresel iklim değışikliğinin sonuçlarından olduğı kabul edilen kuraklık gerçeğidir.

Kuraklık test merkezi var

10- Ülkemiz bu tehlikeye karşı tedbir amaçlı olarak, kuraklığa dayanıklı yeni çeşitler geliştirip, adaptasyon çalışmaları yaparak Türkiye'nin kuraklık sorununa çözüm bulması için 2007 yılında ülkemizin en kurak alanlarından biri olarak kabul edilen Konya'da ciddi maliyetlere karşılığında Kuraklık Test Merkezi Bahri Dağdaş UTAE'nün içine kurulmuş ve ülkenin tarımsal kuraklık konusunda yapılacak çalışmaları için Enstitü, "Koordinatör" olarak görevlendirilmiştir.

11- Yine bu arazi Türkiye Kurak Ekim Alanları için oldukça değerli bilgiler ve sonuçlar içeren, “Doğrudan Ekim Çalışmaları” konusunda da bir merkez olarak faaliyet göstermektedir.

Hayvan ıslahı ve yem bitkileri çalışmaları

12- Enstitü, sadece bitkisel alanda değil hayvancılık ve hayvancılığın temel girdisi olan yem bitkileri alanında önemli çalışmalar yapmaktadır. Hayvancılık alanında yapılan hayvan ıslahı çalışmaları neticesinde Hasmer ve Hasak koyun ırklarını ülkemize kazandırmıştır. Bu yeni koyun ırkları normaline göre 10 kiloya varan canlı ağırlık farkı oluşturmaktadır. Bunun yanında 2005 yılından itibaren ‘Halk Elinde Küçükbaş Hayvan Islahı Projeleri’ çerçevesinde Merinos, Akkaraman, Pırlak ve Dağlıç koyun ırkları yanında kıl keçisi, Honamlı keçisi gibi ırkların yer aldığı 18 ayrı proje yürütmektedir.

13- Adını Konya Şeker Fabrikası’nın kurucusu ve 1960’lı yıllarda ülkenin buğday açığını yaptığı çalışma ve projelerle ortadan kaldırarak “insanımızı açlıktan kurtaran adam” olarak nitelenen tarım eski bakanımız merhum Bahri Dağdaş’tan alan bu güzide enstitünün yaptığı ve yukarıda saydığımız çalışmalar dikkate alındığında; 19 Temmuz 2005 tarihinde yürürlüğe giren 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanunu’nun 2. ve 4. maddelerinde açıkça belirtildiği gibi; tarım arazilerinin amaç dışı ve yanlış kullanımlarının önlenmesi, korumayı sağlayacak yöntemlerin oluşturulması gerekmektedir. Enstitü arazisi, 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanunu’nun 3. maddesi J bendinde belirtildiği gibi, birinci sınıf sulu mutlak tarım arazisidir.

14- Toprak ve Arazi Kullanım Kanunu çerçevesinde, tarım arazilerinin amaç dışı kullanılmasını engellemek hakkın ve hukukun savunucusu olan her vatandaşın görevi olmalıdır.

Ülke tarımına ve tohumculuğuna darbe

15- Ülkemizin tarımsal üretimini artırmak için önemli görevler üstlenmiş olan tarımsal araştırma enstitülerin arazilerini ‘Rezerv Arazi’ ilan etmek ülke tarımına ve tohumculuğuna yapılabilecek en büyük yanlışlıktır.

16- Nüfus artışını da dikkate aldığımızda toprak oluşum süreci mevcut tarım topraklarının amaç dışı kullanılmasının telafisi mümkün olmayan olumsuzluklara neden olabileceğinin en önemli göstergesidir. Konut ve iş yeri insanlar için elbette önemlidir, yapılmalıdır ama tarım topraklarına, araştırma arazilerine değil.

17- Şu anda TOKİ tarafından Konya’da muhtelif bölgelerde konut yapımı devam etmekte ve bunların pek çoğu tarım dışı yamaç bölgelerde inşa edilmektedir. Toplam yüz ölçümü 38 bin 873 kilometre kare olan Konya’da tarım dışı yapılaşmada kullanılabilecek alanlar olduğunu belirtir, Bahri Dağdaş arazilerinin yapılaşmaya açılmaması gerektiğini kamuoyuna önemle duyururuz.

26.04.2022

Özetle, tarımsal araştırmaların yapıldığı bir bilim merkezinin arazilerini betonlaştırmak, toplu konut yapımına ayırmak, dünyada gıda krizinin yaşandığı, Türkiye’de açlığın, kıtlığın konuşulduğu bu günlerde tam bir cinayettir. Derhal vazgeçilmeli. Ziraat profesörü olan Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kiriřçi protokolü tek taraflı fesih hakkını kullanarak iptal etmeli.

KKM'nin bir aylık yükü 19.6 milyar lirayı buldu

Alaattin AKTAŞ

26 Nisan 2022 Salı

✓ **KKM'de 21 Nisan'a kadar oluşan kur farkı yükü 19.6 milyar liraya ulaştı. Bu tutarın 14.8 milyarı 8 Nisan'a kadar ödendi.**

✓ **Hazine ve Merkez Bankası'na mevcut gidişata göre artık daha az yük binecek. Çünkü hesapların açılışındaki kur ile vade bitimindeki kur arasında artık başlangıçtaki kadar fark yok.**

Kur korumalı mevduat uygulamasının yaklaşık ilk bir ayında 21 Ocak'a kadar 184 milyar liralık hesap açıldı. Bu tutarın 135 milyarı doğrudan TL cinsinden açılan hesaplar. DTH'den dönüşüm yoluyla açılan hesap toplamı ise 49 milyar.

İşte 184 milyar liralık bu hesapların bir ayda “**oluşan**” kur farkı yükü 19.6 milyar lirayı buldu. Özellikle “**oluşan**” diyoruz, çünkü bu 19.6 milyar ödenen tutarı göstermiyor.

184 milyar liralık hesabın tümü üç ay vadeli olsaydı, o durumda 19.6 milyar liralık yük için oluşan değil “**ödenen**” dememiz gerekecekti. Oysa biliyoruz ki bu hesapların tümü üç ay vadeli değil.

Özellikle DTH'den dönüşüm konusunda tüzel kişilere 11 Ocak'ta tanınan KKM'ye katılma olanağındaki vade sınırını dikkate almak gerekiyor. 11 Ocak'tan itibaren DTH dönüşümüyle KKM hesabı açtırabilen tüzel kişiler isteseler de üç ay vadeyi tercih edemezlerdi. Çünkü tüzel kişilere başlangıçta üç ay vade olanağı tanınmamış ve vadenin en az altı ay olması öngörülmüştü.

KKM'nin ilk bir aylık bilançosu... (Milyon TL)

	Hesap tutarı	Oluşan ödeme		
		Toplam	Faiz	Kur farkı
TL cinsi-toplam	135.000	21.923	5.738	16.185
31 Aralık'a kadar açılan	70.000	16.531	2.975	13.556
1-21 Ocak arası açılan	65.000	5.392	2.763	2.630
DTH dönüşüm-toplam	49.000	5.498	2.083	3.415
31 Aralık'a kadar açılan	10.000	2.422	425	1.997
1-21 Ocak arası açılan	39.000	3.076	1.658	1.418
Toplam	184.000	27.421	7.820	19.601
31 Aralık'a kadar açılan	80.000	18.953	3.400	15.553
1-21 Ocak arası açılan	104.000	8.468	4.420	4.048

HESAPLAMAYI GÜN GÜN YAPTIK

KKM'de oluşan ve bir ayda 19.6 milyar lirayı bulan yükü gün gün hesapladığımızı belirtelim.

Hangi gün ne miktarda hesap açıldıysa o günün kuru ile vadenin üç ay olduğu varsayımıyla üç ay sonraki kuru esas alarak hesaplama yaptık. Bu üç aydaki kur artışından çeyrek bazında yüzde 4.25 olan faizi düşüp kalan tutarı anaparaya uygulayarak kur farkı yükünü bulduk.

Dolayısıyla 19.6 milyar lira bir ortalama hesaba dayanmıyor. Buradaki tek varsayım hesapların tümünün üç ay olduğu.

TL cinsinden açılan hesaplarda mart sonuna kadar oluşan 13.6 milyar liralık kur farkı ile mart ayında gerçekleşen ve bütçede yer alan 11.7 milyar liralık ödemeyi kıyaslayarak toplam hesapların yaklaşık yüzde 85-86'sının üç ay vadeli olduğunu da varsayabiliriz.

YENİLEME ORANI NE?

KKM verileri iyice gizlenmeye başlandığı için artık ne gün gün hesap tutarı izlemek mümkün, dolayısıyla da bundan sonrası için kur farkı hesabı yapmak mümkün.

Ayrıca bu hesapların yüzde 85-86'sının vadesi doldu. Yenileme oranı nedir, bu konuda hiç bilgi yok.

KUR DENGELENDİKÇE YÜK AZALIYOR

Aralık ayının son haftasında TL cinsi açılan hesap tutarı 70 milyar lira. Bu hesaplar için oluşan kur farkı 13.6 milyar lira.

Ocak ayının ilk üç haftasında açılan hesap da hemen hemen aynı, 65 milyar lira. Ancak bu hesaplar için oluşan kur farkı yalnızca 2.6 milyar lira.

Bu hızlı düşüşün neden çok açık...

Temel belirleyici hesapların açılış ve kapanış tarihindeki kurun düzeyi...

Hesaplamayı gün gün yaptığımızı belirtmiştik. Gün bazındaki tutarla ağırlıklandırıldığında aralık ayındaki hesapların 12 liralık dolar kurundan açıldığı ve üç ay sonraki kurun 14.80 olduğu görülüyor.

Ocak ayının ilk üç haftasında ise açılıştaki kur artık 13.57 düzeyinde. Üstelik bu hesapların üç ay sonra dolduğunu varsaydığımız dönemdeki kapanış kuru da 14.69'a inmiş durumda.

Açılış ve kapanış tarihleri arasındaki makasın böylesine daralmış olması da Hazine ve Merkez Bankası açısından avantaj, hesap sahipleri açısından dezavantaj oluşturuyor.

8 NİSAN'A KADAR 14.8 MİLYARI ÖDENDİ

Kur korumalı hesaplar için 8 Nisan'a kadar yapılan kur farkı ödemesi 14.8 milyar lirayı buldu. Yani 19.6 milyar liranın önemli bir kısmı ödenmiş durumda.

8 Nisan'a kadar TL cinsi açılan hesaplar için 13.2 milyar lira tutarında, DTH'den dönüşüm yoluyla açılan hesaplar için de 1.6 milyar lira kur farkı ödemesi yapıldı.

TL cinsi açılan hesaplarla ilgili farkı Hazine ve Maliye Bakanlığı, DTH dönüşümlü hesaplarla ilgili farkı ise Merkez Bankası ödüyor.

KKM kur farkı ödemesi Maliye'nin mart ayı bütçe gerçekleşmesine de ilk kez girdi. Aralık ayının son haftasında açılan ve vadesi üç ay olan hesaplar için Maliye mart ayında 11.7 milyar lira tutarında kur farkı ödemesi yaptı. Bu ödeme bütçede **"mevduat ve katılma hesaplarının kur artışlarına karşı korunmasına ilişkin giderler"** başlığı altında yer aldı.

Kur korumalı mevduatın yükü yalnızca kur farkı ödemesi olsa iyi. Yine 8 Nisan itibarıyla 10 bin 765 mükellefe DTH'ye geçtikleri için kambiyo karı kaynaklı vergi muafiyeti tanındı. Bu şekilde vazgeçilen vergi 10 milyar 164 milyon lira. Böylece 10 bin 765 vergi mükellefinin her birine ortalama 944 bin liralık vergi muafiyeti sağlanmış oldu.

Yani 8 Nisan'a kadar kur farkı olarak 14.8 milyar lira ödendi, 10.2 milyar lira da vergiden vazgeçildi; toplam 25 milyar lira...

İyi para!

Normal ekonomilerde depoculuk, enflasyonist ortamda stokçuluk

Servet YILDIRIM

26 Nisan 2022 Salı

Enflasyonun artması ile stokçuluk tartışması başladı. Yapılan sözlü uyarıların yanı sıra stokçuluğa karşı caydırıcılığın artırılmasını da öngören yasa yılbaşında yürürlüğe girdi. Bu kapsamda, Türk Ceza Kanunu'ndaki stokçuluk ve fiyatı etkileme suçlarının cezalarının daha da artırılması için çalışmalar devam etti.

“Stokçuluk”la mücadele etmek her hükümetin temel görevidir ama zaman zaman sap ile saman birbirine karışıyor. Stokçuluk ile depoculuk ya da stoklama ile depolama birbirine karıştırılabilir. Oysa ikisi farklı şeyler. Ve stokçuluk söz konusu olduğunda sorulması gereken temel bir soru var: Enflasyon mu stokçuluğu besliyor? Yoksa stokçuluk mu enflasyona yol açıyor? Bu soruyu cevaplandırmadan soruna kalıcı çözüm bulmak imkânsızdır.

Enflasyon ortamında şirketlerin endişeleri

Yüksek enflasyon ortamında şirketler açısından iki endişe öne çıkar: Bunlardan birincisi tedarik sürecinin emniyetini sağlama isteğidir. Şirketler üretim yapabilmek için hayati öneme sahip olan girdilerin tedarik sürecinde kesinti yaşanmasını istemezler. Çünkü böyle bir kesinti işin sürekliliğini tehdit eder. İkincisi ise girdilerin maliyetini kontrol altında tutmak istekleridir. Çünkü aynı girdiyi her defasında farklı fiyatlardan temin etmek doğru bir fiyatlama yapmalarının önünde ciddi engel oluşturur. Sık sık zam yapmak zorunda bırakır. Bu nedenle birçok şirket hammadde tedariklerini güvence altına almak için zaman zaman ihtiyaçlarının üzerinde alım yaparak gelecek dönemlerde oluşabilecek risklere karşı koruma sağlamak isterler. Bu sayede kısmen de olsa fiyat istikrarını ve kesintisiz üretimi sağlamış olurlar. Şirketleri böyle davranmaya yönelten en temel faktör ise yüksek enflasyondur.

Bunlar yeni kaygılar değil. Türkiye özellikle tarımda bu kaygıları gidermek için bir zamanlar lisanslı depoculuk uygulamasını başlattı. Lisanslı depoculuk ile hasat dönemlerinde tarım ürünlerindeki arz yığılması nedeniyle oluşan fiyat oynaklıklarının önlenmesi ve piyasanın dengelenmesini; sanayicilerin kalitesi bilimsel kriterlere göre

belirlenmiş ve fiyat istikrarı sağlanmış ürünlerin kolayca teminini amaçlamamış mıydık? Bunun için bundan 17 yıl önce meclisten bir kanun geçirtmemiş miydık?

Nakitten kaçış

Yüksek enflasyon dönemlerinde aynı üreticiler gibi tüketiciler de ellerinde nakit bulundurmak yerine gelecek dönemde yapacakları alımları öne çekmeye yönelirler. Çünkü bilirler ki, aynı mal ya da hizmete gelecekte çok daha yüksek bir bedel ödeyeceklerdir.

Parayı tasarruf araçlarında tutmak da cazip değildir; çünkü yapay şekilde düşük tutulan faiz oranları nedeniyle birikimleri enflasyon karşısında eriyecektir. O nedenle bizimki gibi “negatif reel faiz ekonomileri” hem üreticileri hem de tüketicileri nakitten kaçmaya ve mala yönelmeye teşvik ederler.

Şirketler bunu iş sürekliliği ve tüketiciler ise enflasyona karşı koruma için yaparken, spekülative kazanç sağlamak için bu tür alımlara yönelenler de maalesef olacaktır. Bu tür fırsatçıların ortaya çıkması için uygun koşulu hazırlayan temel unsur da aynı şekilde yüksek enflasyondur. Fiyat istikrarının olduğu bir ekonomide bu tür fırsatçıların para kazanması mümkün değildir.

Bu konuda yapılan düzenlemeler ve cezaların arttırılması doğru olabilir ama çare değildir. Çare fiyat istikrarını sağlamak ve bu tür fırsatçılara zemin hazırlayan ekonomik koşulları ortadan kaldırmaktır.

Abdulkadir Selvi

[Yazarın Tüm Yazıları >](#)

İşte elektrik tartışmasını sonlandıracak tutanak

Kemal Kılıçdaroğlu'nun her eyleminde olduğu gibi yine yanlışlar doğrulara karıştı. Algı operasyonu ön plana çıktı.

O nedenle tek tek anlatmak gerekti.

1- Kılıçdaroğlu'nun evinde elektrikler kesik. Kılıçdaroğlu elektrik faturasını ödemeyeceğini açıkladıktan 90 gün sonra evinin elektriği kesildi. Yani “evde elektrik var ama Kılıçdaroğlu yokmuş gibi yapmıyor”.

2- Kılıçdaroğlu, elektriği kesik olan vatandaşların sıkıntısına dikkat çekmek için 23 Nisan günü Ankara Keçiören’de Güllü Demir isimli vatandaşımızın evini ziyaret etti. Ona bir itiraz yok. Muhalefetin görevi vatandaşın sıkıntısını dile getirmektir. Çıkışta da çok duygusal bir açıklama yaptı. O da anlaşılabilirdi.

3- Enerji Bakanı Fatih Dönmez’in, “Sn. Kılıçdaroğlu o gece elektrikler gerçekten kesik miydi? Kendinizi yine isteyerek ve bilerek karanlığa mı gömdünüz? Yapılan incelemeler sonucu o gün evin elektriği varmış. Ve o gün, o evde elektrikler olduğu halde ışıkları neden açmadınız?” tweet’i üzerine ortalık karıştı.

KILIÇDAROĞLU’NUN YANITI

Kılıçdaroğlu, Twitter’den hemen yanıt verdi.

“Erdoğan’ın enerji bakanı budur. Beceriksiz, yalancı, kelime cambazı. Ey Bakan, bu yazdığın yalansa hemen istifa edecek misin?” dedi.

Bunun üzerine birinci Twitter savaşı başladı.

Kılıçdaroğlu’nun gözüne girmek için yarışa giren CHP’liler, Enerji Bakanı’nı istifaya davet eden hashtag’ler açtılar.

BAKANDAN İKİNCİ TWEET

Fatih Dönmez geri adım atmadı. İkinci bir tweet daha attı. “Dün gittiğiniz evde yapılan tespitler ve abonelik kayıtlarına göre ilgili abonenin 23.04.2022 itibarıyla borcundan dolayı elektriğinin kesik olmadığı tespit edilmiştir” dedi.

KEÇİÖREN KAYMAKAMLIĞI’NIN AÇIKLAMASI

Tweet savaşı karşılıklı açıklamalara döndü. Keçiören Kaymakamlığı Güllü Konca’ya 2021 yılında 2 kez pandemi desteği yapıldığını, 2022 yılı şubat ayında da başvurusu üzerine 381 TL doğalgaz desteği verildiğini açıkladı. Açıklamalarda Güllü Demir ama abonelik Güllü Konca, isim kafanızı karıştırmayın. Abonelik Güllü Konca üzerine.

Güllü Konca isimli abonenin borcundan dolayı elektriğin kesildiğini gösteren tutanağı buraya koyuyorum.

GÜLLÜ DEMİR’İN AÇIKLAMASI

Tartışmalara konu olan Güllü Demir de bir açıklama ile bu tartışmada yerini aldı. “Elektriğim kesikti. Dün gene Başkan evime geldikten sonra bugün kaymakamlık tarafından benim elektriğim açıldı” dedi.

BAŞKENT ELEKTRİK

Ankara’nın elektriğini sağlayan Başkent Elektrik bu tartışmaların içine girmedi. Ama sonunda bir açıklama yaptı. “24.04.2022 tarihinde yapılan saha tespitine ve kayıtlarımızda yapılan incelemeye göre 23.04.2022 tarihinde, ilgili tesisatın borcundan veya herhangi bir nedenden dolayı elektrik enerjisinin şirketimizce kesilmiş olmadığı” denildi.

Yani Fatih Dönmez haklıymış. Elektrik varmış ama Kılıçdaroğlu yalan mı söyleyecek? O anda oturduğu evde elektrikler açık değilmiş.

Başkent Elektriğinin açıklaması devam ediyor.

“Söz konusu tesisatın 31 Mart 2022 tarihinde elektrik enerjisinin borçtan dolayı kesildiği, borcun ödenmesini takiben 5 Nisan 2022 tarihinde elektrik enerjisinin bağlandığı tespit edilmiştir. 5 Nisan tarihinden bu yana söz konusu tesisatta şirketimizce herhangi bir nedenle enerji kesme işlemi yapılmamıştır.”

Ek 1.2.: 31.03.2022 Tarihli Borçtan Kesme Tutanağı

BAŞKENT ELEKTRİK DAĞITIM A.Ş.	
BORÇ NEDENİYLE KESME VE MÜHÜRLEME TUTANAĞI	
Teslimat No: 4012224094	Muhatap No: 209829581
Tarihi: Mesken	
GÜLLÜ KONCA	
KARAKAYA MAH. ERGÜN SK. NO: 10/S MERKEZ KEÇİÖREN ANKARA	
Sözleşme Hesabı: 1020535662	
SOB: 817A0920	Sıra no: 000000
Sayıç No: 76208636	Sipariş No: 674622536
İşlem Tarihi: 31.03.2022	İşlem Saati: 12:07:15
25706530 nolu mühür / mühürlerle mühürlenmiştir.	
ENDEKSLER	
Aktif Gündüz: 1694.007	Endüstri: 0.000
Aktif Puanı: 997.285	Kapasite: 0.000
Aktif Gece: 1193.206	Demand: 2.172

AÇIKLAMA: Sayın müşterimiz elektrik tüketim borcunuzu zamanında ödemediğiniz için Tüketici Hizmetleri Yönetmeliği'nin ilgili hükümleri doğrultusunda enerjiniz kesilerek kesme noktası mühür altına alınmıştır. Kesmeye konu borcunuzu ödemeniz halinde elektriğiniz şirketimizce açılacaktır. Bu işlemten dolayı oluşan kesme açma bedeli 28,67 TL (KDV dahil) bundan sonraki ilk faturanıza yansıtılacaktır. Şirketimiz bilgisi dışında

İŞTE BELGESİ

Şimdi tartışmaya nokta koyacak belgeyi yayınlıyorum. Başkent Elektrik'te borcundan dolayı elektrik kesilecekse de tutanak tutuluyor. Borcu ödenmişse, abonenin elektriği açılacaksa da tutanak tutuluyor. Kılıçdaroğlu'nun 4 aydır elektrikleri kesik diye açıkladığı Güllü Konca'nın (Demir) evinin elektriği ise 5 Nisan 2022 tarihinde açılmış. Yani 5 gün kesik kalmış. İşte açma tutanağının belgesi:

EK 1.3.a.- 05.04.2022 Tarihli Elektrik Bağlama Tutanağı

BAŞKENT ELEKTRİK DAĞITIM A.Ş.	
AÇMA VE MÜHÜRLEME TUTANAGI	
Tesisat No: 4012224994	Muhatap No: 209029581
Tarife: Mesken	
GÖLLÜ KONCA	
KARAKAYA MAH. ERGÜN SK. NO: 10/5 MERKEZ KEÇİÖREN ANKARA	
Sözleşme Hesabı: 1020535662	
SOB: B17A0920	Sıra no: 000000
Sayaç No: 76298636	Sipariş No: 674763651
İşlem Tarihi: 05.04.2022	İşlem Saati: 14:23:34
25592658 nolu mühür / mühürlerle mühürlenmiştir.	
ENDEKSLER	
Aktif Gündüz: 1703.915	Enduktif: 0.000
Aktif Puanı: 1002.379	Kapasitif: 0.000
Aktif Gece: 1201.617	Demand: 1.040
AÇIKLAMA: Sayın müşterimiz, yükümlüğünüzü yerine getirirkenizden dolayı elektrik açılarak, enerji kesme noktasından tekrar bağlanmış olup mühür altına alınmıştır. Sayaç ve ölçü devresi üzerinde bulunan mühürlerin muhafazasından müşteri sorumlu olup, yapılacak herhangi bir müdahalenin tespiti durumunda ** Kaçak Elektrik Kullanma ** kapsamı yönünde değerlendirilecektir.	

KİM İSTİFA EDECEK

Bu tablo karşısında “Kim istifa edecek?” sorusunu sormuyorum. O siyasilerin bileceği iş.

Ama parti içinden birileri Kemal Kılıçdaroğlu’na bir tezgâh mı kurdu, diye düşünmeden de edemiyorum.

Sen ses getiren bir eylem yap. Kendini karanlığa hapsed. Ancak elektriği kesik diye ziyaret ettiğin ailenin elektriğinin açık olduğu ortaya çıksın.

Kemal Bey, dikkat edin partinizin içinden birileri size oyun oynuyor olabilir.

AJAN PROVOKATÖR HESAP

Kılıçdaroğlu, elektrik faturalarını protesto ediyor. O nedenle elektrik faturasını ödemedi. Evinde elektrikler kesik. Kılıçdaroğlu ile eşi Selvi Hanım'ın karanlıkta mumların arasında bir fotoğrafı yayınlandı. Eylemin anlam ve önemine uygun bir kare.

Ancak alçağın biri rabıtayıkuramadım hesabından bu fotoğrafı yayınlayıp, "Mumsöndü oynuyorlar" diye bir tweet atmış. O çirkin tweet'i burada yayınlamıyorum. Araştırdım. Hesabını o gün kapatmış. Sadece ben değil, ilgili birimler de araştırmış. Ajan provokatör olduğu kanaati oluşmuş. Bu ajan provokatörler çok tehlikelidir. Sivas'ta, Maraş'ta, Çorum'da, Madımak olayında bunlar sahneye çıktı. Kardeşliğimize kan doğrayan olayların fitilini ateşlediler. O nedenle bunlara karşı dikkatli olalım. Aleviler bu ülkenin kurucu unsurlarıdır. Temel taşıdır. Şerefli, namuslu insanlardır. Onların namusuna, şerefine laf söyleyenlerin kendi şeref ve haysiyetleriyle sorunu vardır.

Bu hesabı takip ediyorum. Bunun gibi ajan provokatörlere karşı uyanık olmamız lazım. Aman bunların oyununa gelmeyelim.

Barış Pehlivan

500 liraya satılık mahrem

26 Nisan 2022 Salı

Diyelim ki ailece tatildesiniz. Mutlu anlarınızı Instagram hesabınızdan paylaştınız. Döndünüz ve gördünüz ki evinize siz tam tatildeyken hırsız girmiş...

Diyelim ki boşandığınız eşinizin tehditlerinden korkup farklı bir adrese taşınmaya karar verdiniz. Telefon numaranızı ve hatta çevrenizi bile değiştirdiniz. Bir gün yeni evinizden çıkarken sizi öldürmek isteyen o eski eşi kapınızın önünde gördünüz...

Diyelim ki hiç ilginiz yokken bir terör suçu işlediğiniz iddiasıyla gözüaltına alındınız. Sizi sorgulayan savcı, adınıza kayıtlı bir telefon numarasının suç sırasında kullanıldığını ortaya koydu...

Uzatabilirim lakin, gerek yok. Ama anlayın artık, on milyonlarca insanın tüm kişisel bilgileri çalındı. En güncel verilerin her isteyene 10 bin liraya satıldığı kulağıma geliyor. İnternette kolayca girilen açık bir site üzerinden ise tüm Türkiye'deki insanları aylık sınırsız sorgulamanın bin liraya yapılabildiği söyleniyor. Herkesin girebileceği bir Telegram grubunda aynen şöyle yazan bir duyuru bile gördüm:

"Bayrama yakın olduğumuz için: TC.den seri no, aile, GSM, mail, vesikalık, adres..."

"Toplu bir arada panel yüzde 50 indirimle 500 lira!"

Okurken şaşkınlığımdan ağızımı elimle kapatıyorum, yazarken yaşanabilecekleri düşünüp acı çekiyorum. Dilediğiniz insanın adreslerinden cep telefonlarına kadar her bilginin herkese açık şekilde para karşılığı sunulmasından bahsediyorum. Özellikle hırsızların, katillerin ve teröristlerin bu parayı verdiğini yazıyorum.

İddia o ki veriler hem ÖSYM'den hem de Sağlık Bakanlığı sisteminden çalındı. Sağlık Bakanlığı'na bağlı Halk Sağlığı Yönetim Sistemi'ndeki açıklardan sızıntı olduğu düşünülüyor. Türkiye'nin şu an dijital sırları koruma konusunda 110 ülke arasında 96. sırada olduğunu da hatırlatarak konunun başka bir yönüne geçeyim.

KİM İSTEDİ O VIDEO ÇEKİMİNİ

Gazeteci **İbrahim Haskaloğlu** bu skandalı duyurduğu için tutuklandı. Kendi deyimiyle “önlem alması için devlete yardım etmek” istemişti ancak kapısını çaldığı devlet onu cezalandırdı. Şimdi yatarı olmayan bir suçlamayla hapiste.

Meğer, Haskaloğlu kendisini cezaevinde ziyaret eden CHP Grup Başkanvekili **Özgür Özel**'e akıl almaz bir olayı da anlatmış. Özgür Özel de ilk kez Halk TV'deki “Açıkça” programında özetleyerek aktardı:

“Haskaloğlu şöyle bir şey anlattı bana... Tam cezaevi binasına girerken polislerden birinin telefonu çaldı. ‘Bunun cezaevi binasına girişinde videosunu çekin’ demişler. Polis arkadaşımız demiş ki, ‘Cezaevinde video mu olur, kim istiyor bunu?’ Israr etmiş karıştı taraf. ‘Vallahi cezaevine sorun, olmaz, yaptırımlar’ demiş polis.

Bir daha aramışlar, bu kez daha uzun konuşmuşlar, ‘peki’ demiş. Hatta şöyle olmuş... Haskaloğlu cezaevi binasına girerken videosunu çekmişler. ‘Olmadı, güzel çıkmadı’ demişler ve bir daha sokmuşlar. Bu kanunsuz bir emirse, İçişleri Bakanlığı’nın müfettişleri bu emri vereni araştırsın. Bir konuya da dikkat çekmek isterim, Adalet Bakanlığı’nın zaten orada kameraları var. Devlet bu bilgiyi istiyor olsa, elinde var zaten giriş kaydı. İçişleri Bakanlığı bunu talep etse usulüne uygun, alabilir. Yani devletin zaten elinde olan bir kayıt var. Devletin içinde olan birileri alternatif kayıt istiyor. İçişleri Bakanlığı hemen soruşturma başlatmalı, oradaki o polislere kanunsuz emri veren kim?”

İçişleri Bakanlığı düzenli olarak şu SMS’i atar herkese: “Sizi polis, asker veya savcıyım diyerek arayıp, hesap ya da kimlik bilgileriniz terör örgütünün eline geçti gibi sözlerle sizden para veya banka hesap bilgilerinizi isteyen dolandırıcılara itibar etmeyiniz. Çünkü devlet para ve hesap numarası istemez.”

Gerçekle yalan, kurguyla yaşam, hukukla suç birbirlerine çok yakın artık.

Esfender KORKMAZ

Tüketici; kriz derinleşecek diyor

26 Nisan 2022 Salı

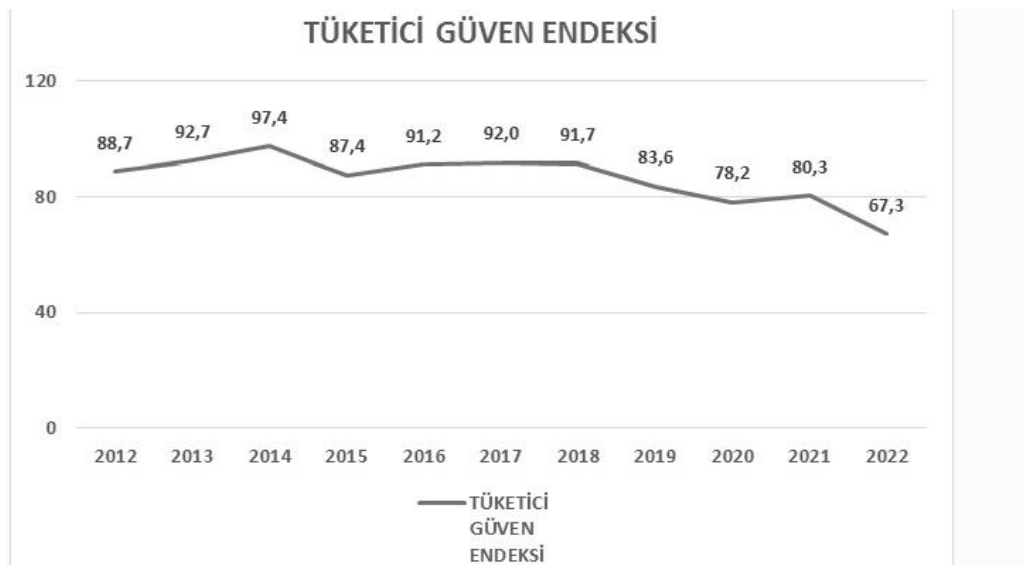
Merkez Bankası ve Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) birlikte hazırladıkları "Nisan 2022 ayı Tüketici Güven Endeksi" açıklandı.

Bu anket tüketicilerin harcama davranışlarının ve beklentilerinin değerlendirilmesine yönelik yapılan bir ankettir. Bu anket ile tüketicilerin, genel ekonomik duruma, hane halkının maddi durumuna, iş bulma olanaklarına, tasarruf ve tüketim beklentilerine dair ne düşündükleri tespit ediliyor.

Endeksin, 100'den büyük olması tüketici güveninde iyimser durumu gösteriyor. 100'den küçük olması ise kötümser durumu gösteriyor.

Tüketici Güven Endeksi 2004 yılından beri açıklanıyor. Açıklanan Nisan 2022 endeksi, tüm zamanların en düşük endeksidir. O kadar ki 2008-2009 Dünya Finansal krizinde büyüme oranı eksi 4.1 olmuştu. Tüketici Güven Endeksi'nde en düşük seviye 68,5 olmuştu. Nisan 2022 endeksi 67,3 ile bugün daha düşük seviyeye geldi.

Tüketici Güven Endeksi'nde kırılma, 2018 başkanlık sistemi ile başladı. Aşağıdaki grafikte ve tabloda bu

Tüketiciye sorulan soru bazında endeks sonuçlarına göre tüketici aşırı karamsardır.

Tüketici geçen seneye göre hane halkının maddi durumunun bozulduğunu söylüyor. Endeks değeri 64,3'ten 49,1'e gerilemiş.

* Hane halkı önümüzdeki sene maddi durumunun daha da kötüleşeceğini bekliyor. Bilinen gerçek; ekonomide olumsuz beklentiler, ekonomik istikrarı daha da bozuyor.

* Hane halkı geçen seneye göre bu sene ekonomik durumun bozulduğunu, seneye daha da bozulacağını söylüyor. Beklenti endeks değeri 57,4'ten 39,4'e geriliyor. Tüketicinin bu kadar kötümser olması, krizin derinleşeceğini bir göstergesidir.

NİSAN AYI TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ			
	2018	2021	2022
ENDEKS	91,7	80,3	67,3
GEÇEN YILA GÖRE HALEHALKININ <u>BUGÜNKÜ DURUMU</u>	82,3	64,3	49,1
ÖNÜMÜZDEKİ YIL İÇİN MADDİ DURUM BEKLENTİSİ	90,2	81,0	63,9
GEÇEN YILA GÖRE EKONOMİK DURUM	88,7	57,4	39,4
GELECEK YILA EKONOMİK DEVAM BEKLENTİSİ	94,7	82,9	67,3

Özetle tüketici, hem geçmiş yıllara göre kendi maddi durumunun ve ülke ekonomisinin bozulduğunu söylüyor, hem de seneye daha da bozulacağını bekliyor.

Geçen hafta açıklanan Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Çözümleri Ağı (SDSN), küresel anket verilerinden yararlanarak belirlediği, '2022 Dünyanın En Mutlu Ülkeleri' raporuna göre de Türkiye geçen yıla göre ise 8 basamak gerileyerek 146 ülke içinde 112. oldu.

Bu endeks; ülkelerin kişi başına düşen gelir, özgürlük, sağlık ve sosyal yardım imkânları, yolsuzluk karnesi, eğitim ve alım gücü gibi kriterler baz alınarak hazırlandı.

Bu endeks de halkın bugünkü durumdan memnun olmadığını gösteriyor.

Önce de Aralık 2021'de yazmıştım. Önemli gördüğüm için yeniden yazıyorum... Beklentiler, ekonomik konjonktürü etkiler. Bu konuda iktisatta iki teori var:

1956 yılında Amerikalı iktisatçı Phillip D. Cagan tarafından geliştirilen Adaptif beklentiler ya da "Uyarlayıcı bekleyişler", (iktisadi ajanların hane halkı, firmalar, devlet) gelecekle ilgili beklentilerini, geçmişe bakarak şekillendirmesidir.

John Muth'un geliştirdiği "rasyonel beklentiler hipotezi"nde kararlar ileriye dönük alınmaktadır.

Ne olursa olsun, iktisadi ajanların beklentileri iktisadi konjonktürü etkiler.

Bunun içindir ki, tüketiciler güven endeksleri ile ekonomiye ilişkin istenmeyen yönelimlerin önceden tespit edilmesi ve istikrar programı yapılması gerekir.

Ama ekonomi yönetimi daha kriz olduğunu kabul etmiyor. Daha doğrusu benim gibi iktisatla meşgul olanlar; Hazine ve Maliye Bakanı'nın ne dediğini anlamıyoruz.

Ekonomi yönetiminin bundan sonra kriz var demesi de artık bir iře yaramaz. Kritik eřik geçildi ve maalesef kriz derinleşecek.

İbrahim Kahveci

Ormanı kim ve niye yaktı?

İhtiyacımız olan sadece ve sadece 1 ağaçtı... Ama maalesef ormanı yaktık.

Şu anda ormanımız harıl harıl yanıyor.

Yangını ise kimse söndüremiyor.

Bu hengamede yangını kimin çıkardığı ve neden çıktığını soran yok.

Gelin biz hatırlayalım:

Yatırım ve üretim için düşük faiz istedik. Faiz düşünce yatırımlar ve üretim daha ucuz olacak ve ekonomi canlanacaktı.

Yatırım ve üretim için istediğimiz düşük faizin meğerse yan etkileri oluyormuş. Faizler düşünce kurlar ve ardından enflasyon patlıyormuş. Hatta enflasyon önce kurlar ile patlıyor ama sonra kurlar dursa bile enflasyon yoluna devam ediyormuş.

“muş” diyorum çünkü biz bunları ülke olarak yeni yeni öğreniyoruz.

Gerçi iktisat hocaları okula gidenler için bu bilgileri eskilerden öğretmişlerdi. Ama ülke olarak yeni öğreniyoruz maalesef.

Önceki gün İTO iftarında H&M Bakanı Nureddin Nebati “Gerekirse gemileri karadan yürütürüz” demiş.

Bence gemileri karadan yürütmek yerine ‘akıl yürütmek’ yeterli olabilir.

Gelin beraber düşünelim:

BDDK verilerine göre bankaların toplam kredileri 5 trilyon 168 milyar lira. Bu kredilerin içinde en büyük kalem 1 trilyon 067 milyar lira ile işletme kredileri yer alıyor. İkinci ve üçüncü kredi kalemleri ise, 784 milyar lira ile tüketici kredileri ve 709 milyar lira ile taksitli ticari krediler yer alıyor.

Merkez Bankası geçen haftanın son günü aldığı karar ile artık kredilerden de karşılık almaya başlayacağını ilan etti.

Açıklamaya göre işletme kredileri kesilmek isteniyor: Yatırımlar sürsün ama işletme kredileri ile şirketler rahat işlem yapmasın.

Şimdi düşünelim:

Bankalar geçen yılın toplamında bütün ama bütün kredilerden “toplam faiz+(kar payı)” gelirleri 641,5 milyar TL oldu. (TL kredi faizleri ise 532,5 milyar TL)

Buradan yatırım kredilerine gidebilecek faiz gider olsa olsa 50-100 milyar lira arası bir şey olur.

Geçen hafta bir başka veri açıklandı: Türkiye'nin dış borçları...

Söyleyelim hemen: 441 milyar 064 milyon dolar. Bunun TL karşılığı ne ediyor?

Eylül 2021'de faiz indirimleri başlamadan önce kur 8,20 liraydı. $8,20 \times 451.064 = 3$ trilyon 617 milyar TL

Ama kur artışı sonucu bugün ne ediyor? $14,77 \times 451.064 = 6$ trilyon 515 milyar TL

Sadece ve sadece dış borcun kur zararı 2,9 trilyon lira.

Hiç aklınız alıyor mu? Üretim-yatırım için bütün faizleri sıfırlasanız maliyetiniz 50-100 milyar lira. Ama siz gidip faizleri suni şekilde indirip kurları zıplatiyorsunuz ve sadece dış borçta 2,9 trilyon lira zarara yol açıyorsunuz.

Sorarım size: Bu politikanın neresinde ne akıl var? Gerçekten bir akıl var mı? Ben en başından beri hiç anlamış değilim.

Bu rakamları politikaya ilk geçtikleri günlerden beri veriyorum. Yatırım-üretim kredisi ucuzlasın ve ekonomi rahatlasın isteniyorsa bunun yolu tüm ülkeyi yakmaktan geçmiyordu.

Kredi tahsisi ile bu alanlara verilen kredilere kamu desteği veya diğer kredilerden alınacak pay desteği ile sağlanırdı.

26.04.2022

Altı üstü ormandan 1 ağaç almaya kalkıyoruz ve ormanı yakıyoruz.

Sonra da gerekirse gemileri karadan yüzdürürüz diyoruz.

İyi ama bunlara hiç ama hiç gerek yoktu. Biz bu işi çok rahat kırmadan dökmeden halledebilirdik.

Neden ormanı yaktık ki?

26 Nisan 2022, Salı

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

Amerika'da istikrarsızlık

Gezi kalkışmasıyla bilinen ve **Osman Kavala**'nın adının merkezinde bulunduğu 17 sanıklı dava nihayet sonuçlandı. Bu yazı yazıldığı sırada haber ajansları kararı açıklamıştı.

KAVALA İÇİN KARAR

Kavala için ağırlaştırılmış müebbet cezası verildi.

Ancak mevcut infaz kanununa göre **Kavala**'nın kaç yıl yatacağı üzerine hukukçular tartışıyor.

Gezi kalkışması, küresel güçlerin Türkiye'ye açtığı savaşın dönüm noktasını temsil ediyor. 15 Temmuz dahil her türlü saldırı bu dönüm noktasından sonra geldi.

Yargının ve devletin bütün baskılara rağmen **Kavala** konusunda gösterdiği bu kararlılık, saldıran güçlere bir meydan okuma olarak da görülebilir.

Türkiye artık kolay kolay beşinci kol faaliyeti yapılacak bir ülke değil.

ELON MUSK VE TWITTER

Bu arada Amerika kendi içindeki beşinci kol faaliyetleriyle uğraşmakta. Küreselcilerin algı operasyonu ve sansür merkezine dönüşen Twitter'ın yönetim kurulu, satış meselesini görüşmek için **Elon Musk** ile masaya oturmaya hazırlanıyor.

Amerika ifade özgürlüğünün en üst seviyede olduğu eski günlerine dönmek için ümitlerini dünyanın en zengin insanı **Elon Musk**'a bağlamış durumda.

Musk bir kesim tarafından ifade özgürlüğünün **Robin Hood**'u olarak algılanıyor.

Çünkü Amerika'da gidişat hiç iyi değil. Her türlü aşırılık ve kanunsuzluk tırmanıyor.

FBI Başkanı, ülkede geçen yıl şiddet eylemlerinde 5 bin Amerikalının öldürüldüğünü söyledi.

FRANSA'DA DURUM KÖTÜ

Amerika iyi gitmiyor ama Fransa'da da durum hiç parlak değil. Kamuoyu tarafından çok fazla tasvip edilmeyen **Macron**'un ikinci turda yeniden cumhurbaşkanı seçilmesi ve rakibi "**aşırı sağcı**" **Le Pen**'in oyunu artırması, müstakbel bir istikrarsızlığın işareti olarak yorumlanıyor.

Biden'ın da saçmalamalarıyla birlikte Batı cephesinde ciddi bir liderlik sorunu mevcut. Bu yüzden dünyada gerilim her geçen gün artıyor. Erdemli kimse yok.

Fatih Altaylı

Anlamışsınız ama tamamen yanlış anlamışsınız

Suriyeli sığınmacılarla ilgili tepkilerin artması normal.

Çünkü gözü olan herkes görüyor ki, iktidar bu sığınmacıları Türk vatandaşlarından daha üstün tutuyor.

Türk vatandaşları vergi öderken onlar ödemiyor, Türk vatandaşları iş yeri açarken türlü bürokrasi ile uğraşırken onlar uğraşmıyor, Türk vatandaşları hastanede randevu alıp kuyruk beklerken onlar beklemiyor, Türk vatandaşları ilaçlara katkı payı öderken onlar ödemiyor, suç işleyen Türk vatandaşına işlem yapılırken, suça karışan Suriyelilere olay ayyuka çıkmadıkça dokunulmuyor.

Ve tüm bunlar “Ama onların memleketinde savaş var, ne yapsınlar” tezi altında normalleştirilmeye, makulleştirilmeye çalışılıyor.

Bu makulleştirme çabasına karşı öne çıkan tepki ise “Ülkesinde savaş olan, canı tehlikede olan bayramlarda, tatillerde ülkesine gidip 15 gün tatil yapıp geri dönebilir mi, çocuk mu kandırıyorsunuz” oluyor.

Sonunda Türkiye’yi idare eden iktidar bu tepkileri duydu.

Ve tabii genelde yaptıkları gibi “Alınabilecek en hatalı önlemi” aldı.

Sınırı kapadı.

Evet, sınırı kapadı.

Ama zannettiğiniz gibi gelenlere değil, gidenlere.

Şaka değil.

İktidarımızın giden ve ülkesinde tatil yapıp dönen Suriyelilerin tepki çekmesi üzerine gelmelerini değil, gitmelerini engelleme kararı aldı.

“Gitmezler ise geri gelip milleti kızdırmazlar” şeklindeki bir mantıkla Suriyelilerin ülkelerine gitmelerine yasak koyuldu.

Oysa bu yapılabilecek en yanlış şey.

UNHCR bu kişilerin ülkelerine gidiyor olmalarının, bir gün olası bir geri dönüşe açık kapı bırakmak olduğunu ve bunu engellemek gerektiğini bilime ve tecrübeye dayalı olarak söylüyor ama Türkiye’yi yönetenler tam tersini yapıyor.

Ve milletin talebinin de tam tersine dönüşü engelleyeceğine, gidişi engelliyor.

Bu saçma sapan kararın tek bir gerekçesi olabilir.

Suriyelilerin ülkelerine dönmesi istenmiyor.

İktidarımız Suriyelileri seviyor, Türkiye’nin Suriyeleşmesinden, Araplaşmasından çok memnun.

Anlaşılan 3 hatta 4 çocuk talimatı yerine getirilmeyince oluşan açığı Suriyelilerle kapatmayı planlıyorlar.

Üstelik bir de Arap olarak.

Daha ne isterler ki!

Arapçalaştırma

Hulusi Derici’yi belki bilirsiniz.

Şimdi başka işlere ağırlık verse de eski ve iyi bir reklamcıdır.

Özellikle de, C sosyo ekonomik segmentindeki tüketicilere yönelik reklamlarda Ali Taran’la birlikte iki dahi reklamcıdan biridir.

Bu Hulusi Derici, önceki gün sosyal medyada İstanbul’daki bir grup yön tabelasını paylaştı.

Tabelalarda Türkçe ve Arapça yönlendirmeler beraber kullanılmıştı.

Ve Derici altına şöyle yazdı:

“Almanya’da da 4 milyon Türk yaşıyor ama tabelalarında tek kelime Türkçe göremezseniz. Bu ne be, memleket arabistan’a döndü”

Arabistan’ı da özellikle küçük harfle yazmış olmalı.

Siyasete falan pek bulaşmayan Hulusi Derici bile bunu yüksek sesle haykıracak hale geldiyse gerisini siz düşünün.

Tabii Hulusi Derici'nin C sos ekonomik grubunun yani AK Parti seçmeninin ağırlık merkezini oluşturan sosyo ekonomik grubun hislerini en iyi anlayanlardan biri olduğunu da unutmayın.

Ama şunu da bilin.

Bu Arapçalaştırma öyle masum bir Arap turistlere ve sığınmacılara yardımcı olalım Arapçalaştırması değil.

Hedef başka.

Plan uzun vadeli.

20 yıl yetmedi...

Sebebi hadsizlik

Garo Paylan isimli milletvekili, TBMM'ye Ermeni soykırımının tanınması için bir önerge verdi.

TBMM de bu önergeyi hadsiz vekile iade etti.

Paylan'ın yaptığıının kabul edilebilir bir yanı yok.

Çatısı altında bulunduğu TBMM'nin T'sinin Türkiye olduğunu unutmuşa benziyor Paylan.

Ancak bu önergenin bugün verilmesi de tesadüf değil.

Paylan bu hadsizliği yapmak için uygun zaman olduğunu düşünmüş belli ki!

Acaba haksız mı!

Türkiye'de Türklerin ve Türklerin geçmişi kötülenirse...

Kendi geçmişiniz, kendiniz tarafından sürekli karalanırsa...

Dersim'de katliam yapıldı diye sürekli tekrarlanırsa...

İngiliz ajanlarınca başlatıldığı bilinen Şeyh Sait isyanını haklı gösterilmek istenirse...

Kuruluş aşamasındaki Cumhuriyet'i yıkmaya yönelik dış destekli isyanlara devletin gösterdiği tepkiyi, hesaplaşılmaya çalışılan Cumhuriyet'i kriminal ilan etmek için kullanılırsa...

Büyük zorlukların üzerinden gelmiş bir kurucu iradeye gereksiz karşıtlığını makul göstermek için sürekli olarak geçmiş kötülenirse...

Sonunda birisi kalkar Meclis'e "Türkler Ermenilere soykırım uyguladı" dedirtecek bir önerge verme hadsizliğinde bulunur.

Anlayacağınız hadsizliği yapan Garo Paylan'dır ama başlatan değildir.

Ekonomik veriyi Diyanet'ten al

Anladığım kadarı ile Diyanet İşleri Başkanlığı ile bir diğer kamu kurumu olan TÜİK arasında bir uyuşmazlık, bir çekişme var.

Ve yine anladığım kadarı ile Hazine Bakanlığı'nın verilerine Diyanet İşleri Başkanlığı da inanmıyor.

Niye mi!

Çünkü Diyanet İşleri Başkanlığı bu yılki umre ziyareti ücretlerine yüzde 150 zam yaptı.

Aslına bakarsanız "Umre ziyaretine yüzde 150 zam" yapıldı demek çok anlamlı değil.

Çünkü 2 yıl boyunca salgın nedeniyle umre ziyareti yapılamadığı için sadece orana bağlı bir artış yeterli veri sağlamayabilir.

Aslında meseleye karşılaştırmalı bakmak lazım.

Veri de muhalif bir gazeteden değil, iktidara yakın Yeni Akit gazetesinden, gazetenin "Umre fiyatını duyanlar gözlerine inanamadı" başlığı ile verdiği haberinden.

Buna göre 2022 yılının Mayıs ayında umreye gidecek olanlar 2 kişilik oda için kişi başı 19 bin 564 TL ödeyecekler.

Son olarak umre yapılan 2019 yılında aynı ücret 7500 TL imiş.

2019 yılında asgari ücret 2 bin 500 TL iken umre ziyaretinin bedeli 3 asgari ücrete denk geliyormuş.

Bugün ise asgari ücret 4 bin 253 lira ve Umre ziyareti 4,6 asgari ücrete denk geliyor.

Diyanet İşleri Başkanlığı ekonomik durumu, tüm kamu kuruluşlarından daha iyi bir biçimde ortaya koymuş oldu.

Yine de yüzde 190 oranında artan kamu şirketlerinin huzur hakkı ücretlerine oranla insafli davranmışlar.

Onursuz bir galibiyet

Fransa'da mevcut Cumhurbaşkanı Macron, "ehveni şer" kabilinden yeniden Cumhurbaşkanı seçildi.

Fransız basını haberi "Victoire sans gloire" yani "Onurlu olmayan bir zafer" diye manşet yapıyor.

Hadi daha pozitif düşünelim, "Buruk bir zafer" diyorlar.

Doğru mu?

Bence doğru.

İrkçı partiyi babasından miras alan Marine Le Pen yükselişini sürdürdü.

Geçen seçime oranla oylarını 13 puan arttırdı.

Bu artı sürer ve Fransız siyaseti Macron gibi toplumda pek de kabul görmeyen ve kerhen desteklenenler dışında bir siyasetçi çıkaramazsa, Le Pen'in yükselişi bir iki seçim sonra zafere dönüşebilir.

Torun Le Pen için ise umut hayli yüksek.

Vahim ve Fransa için ayıp olan aydınlanmanın beşiği, Voltaire'in, Descartes'ın, Rousseau'nun, Montesquieu'nün ülkesinde Jean Marine Le Pen'in temsil ettiği fikirlerin 13 milyon 300 bin oy almasıdır.

Burukluğun nedeni, zaferin onursuz olmasının sebebi budur.

Fransa'da gönüllü ya da gönülsüz 13 milyon küsur ırkçılıktan dertlenmeyen kişi var demektir.

Yükselen siyasal İslamcılık, karşıtlığını da aynı hızla yükseltmektedir.

Din siyasete sokuldukça, din siyasete sokulacaktır.

NE ZAMAN ADAM OLURUZ?

Tepkiye kızanlar etkilerini gözardı etmediği zaman.